

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (มีบทบัญญัติกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ซึ่งภายหลังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นควรให้มีการแยกบทบัญญัติเรื่องการบริหารสำนักงานฯ เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....) โดยมีวิธีการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นโดยการจัดประชุมและสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ดังนี้

(๑) หัวข้อ “ร่วมปฏิรูปกฎหมาย ร่วมให้ความเห็น เพื่อเดินหน้าประเทศไทย” จัดโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ชื่อในขณะนั้น) เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้เปิดเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งรัฐและเอกชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังได้ถูกหยิบยกขึ้นเพื่อนำเสนอในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของทุกภาคส่วน อย่างไรก็ตาม ในส่วนร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

(๒) หัวข้อ “การมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล (กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล)” จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้เปิดเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งรัฐและเอกชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายทั้ง ๑๐ ฉบับ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงในชั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อย่างไรก็ตาม ในส่วนร่างพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

(๓) หัวข้อ “Workshop on the UN Electronic Communications Convention: a legal tool to promote cross-border electronic commerce” จัดโดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ภายใต้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ชื่อในขณะนั้น) คณะกรรมาธิการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) และคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชีย

แอฟซิปิก (ESCAP) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่สนับสนุนและส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนตามอนุสัญญาว่าด้วยการใช้การติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ในสัญญาระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations Convention on The Use of Electronic Communications in International Contracts หรือ UN e-Communications Convention) ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฯ ได้นำหลักการบางส่วนของอนุสัญญาดังกล่าวมาเป็นต้นแบบในการปรับปรุงแก้ไข โดยได้มีการนำเสนอหลักการและสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศ อย่างไรก็ตามในส่วนรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

(๔) หัวข้อ “เปิดบ้านรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....” จัดโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(๕) หัวข้อ “กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สำคัญกับเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างไร พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็น” จัดโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ที่มีการปรับปรุงตามผลการรับฟังความคิดเห็น เป็นการเพิ่มเติม

๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

(๑) เว็บไซต์การรับฟังความเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th

(๒) เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) www.etda.or.th ได้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมสรุปหลักการสำคัญ ในหัวข้อ “ร่างกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล”

(๓) เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา www.krisdika.go.th ที่ได้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมสรุปหลักการสำคัญ ในหัวข้อ “ร่างกฎหมายที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น”

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงฯ ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... จากผู้มีส่วนได้เสียจากภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ รับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นหัวข้อ “ร่วมปฏิรูปกฎหมาย ร่วมให้ความเห็น เพื่อเดินหน้าประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. ถึง ๑๔.๐๐ น. ณ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

ครั้งที่ ๒ รับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นหัวข้อ “การมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล (กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล)”

เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลา ๙.๐๐ ถึง ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องราชดำเนิน ๑ ชั้น ๑ โรงแรมรอยัล
ปรีนเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ

ครั้งที่ ๓ รับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “Workshop
on the UN Electronic Communications Convention: a legal tool to promote cross-
border electronic commerce” เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมสหประชาชาติ
(UNCC) กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ ๔ รับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “เปิดบ้านรับ
ฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. .... และร่าง
พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....” เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๙.๓๐ น. ถึง ๑๒.๐๐ น. ณ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
(องค์การมหาชน)

ครั้งที่ ๕ รับฟังความเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความเห็นกฎหมายไทย
www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๙ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๖ รับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “กฎหมาย
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สำคัญกับเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างไร พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็น” เมื่อวันที่
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๖.๒๐ น. ถึง ๑๘.๓๐ น. ณ สยามพารากอน

ครั้งที่ ๗ รับฟังความเห็นผ่านเว็บไซต์การรับฟังความเห็นกฎหมายไทย
www.lawamendment.go.th ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ การรับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “ร่วมปฏิรูป
กฎหมาย ร่วมให้ความเห็น เพื่อเดินหน้าประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ ได้เปิดให้มีการ
รับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และ
ภาคประชาชน เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๑๔๐ คน

๓.๒ การรับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “การมี
ส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล (กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล)”
เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป ซึ่งมีผู้แทน
หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น
จำนวนประมาณ ๑๒๐ คน

๓.๓ การรับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “Workshop
on the UN Electronic Communications Convention: a legal tool to promote cross-
border electronic commerce” เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็น
จากหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๑๙ คน

๓.๔ การรับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “เปิดบ้าน
รับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. .... และ
ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....” เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม
พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาควิชาการ และภาคประชาชน เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๑๐๑ คน

๓.๕ การรับฟังความเห็นโดยการจัดสัมมนาฯรับฟังความเห็นหัวข้อ “กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์สำคัญกับเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างไร พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็น” เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ได้เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น

๓.๖ การรับฟังความเห็นผ่านทางเว็บไซต์ โดยเปิดให้ผู้สนใจทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีผู้สนใจเข้าชม ดังนี้

(๑) เว็บไซต์การรับฟังความเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th จำนวน ๑,๘๓๗ ครั้ง

(๒) เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) www.etda.or.th หัวข้อ “ร่างกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล” จำนวน ๒๘,๐๓๓ ครั้ง

(๓) เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา www.krisdika.go.th หัวข้อ “ร่างกฎหมายที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น”

๔. ประเด็นที่มีการรับฟังความคิดเห็น

ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... (ร่างพระราชบัญญัติฯ) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้นำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นดังต่อไปนี้ มาใช้ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ก่อนการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อคณะรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฯ แจกเวียนให้หน่วยงานของรัฐจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในชั้นการให้ความเห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐได้มีความเห็นและข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

(๑) กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบหลักการของร่างฯ โดยไม่มีความเห็นหรือข้อสังเกตเพิ่มเติม

(๒) สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงาน ก.พ.ร. มีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

ประเด็น	ความเห็น/ข้อเสนอนี้	การดำเนินการ
การจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์		
การจัดตั้งสำนักงาน	สำนักงาน ก.พ. เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีข้อสังเกตว่า การจัดตั้งหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลและไม่ใช่ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น ควรให้นำความเห็นของสำนักงาน ก.พ.ร. มาประกอบการพิจารณา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น โดยการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง เนื่องจากเนื้อหาสาระ

	<p>ทั้งลักษณะการจัดตั้งหน่วยงาน รูปแบบวิธีการบริหารจัดการ สถานะของบุคลากรของหน่วยงาน รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทน เพื่อให้หน่วยงานที่จะจัดตั้งขึ้นสามารถขับเคลื่อนภารกิจด้านการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการจัดโครงสร้างหน่วยงานของรัฐ</p> <p>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีข้อสังเกตในส่วนของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติที่เสนอจัดตั้ง โดยระบุว่าให้สำนักงานนี้ปฏิบัติหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ ดังนั้น น่าจะเรียกชื่อสำนักงานฯ เป็นสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อคณะกรรมการ โดยไม่ต้องมีคำว่า “แห่งชาติ” และยังสามารถใช้ชื่อย่อว่า สพอ. ได้เหมือนกับที่เสนอ</p>	<p>ของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะเป็นกฎหมายกลางที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก จึงไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่บริหารสำนักงานฯ เพราะจะทำให้มีทั้งส่วนที่เป็นงานวิชาการและส่วนที่เป็นงานบริหารของสำนักงานฯ อีกทั้งสำนักงานฯ ยังมีภารกิจในด้านอื่นนอกจากภารกิจด้านธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จึงไม่ควรกำหนดเรื่องการบริหารของสำนักงานฯ เอาไว้ในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเห็นควรให้มีการแยกบทบัญญัติเรื่องการบริหารสำนักงานฯ เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง โดยมีคณะกรรมการกำกับสำนักงานฯ ทำหน้าที่บริหารและกำกับการดำเนินงานโดยเฉพาะ นอกจากนี้ แก้ไขชื่อสำนักงานโดยไม่มีการใช้คำว่า “แห่งชาติ” ต่อท้ายชื่อสำนักงาน (ร่างมาตรา ๕)</p>
อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน		
อำนาจหน้าที่	<p>สำนักงบประมาณ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ โดยมีข้อสังเกตว่าการกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมีข้อเสนอแนะจัดทำมาตรฐานเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำกับหรือควบคุมดูแลธุรกิจบริการ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานทางวิชาการ จึงไม่ควรกำหนดให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการถือหุ้นเข้าเป็นหุ้นส่วน เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคล และการกู้ยืมเงิน โดยเฉพาะกรณีที่กำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมทุนหากมีความจำเป็นต้องเข้าร่วมทุนหรือกู้ยืม</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)) ได้พิจารณาความเห็นและข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว ได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ โดยกำหนดให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านมาตรฐานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการดำเนินการด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์</p>

	<p>เงิน ก็ควรให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนหรือกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงิน</p> <p>สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้อสังเกตว่า การจัดตั้งองค์การมหาชนตามพระราชบัญญัติเฉพาะจะเกิดขึ้นได้เฉพาะกรณีที่หน่วยงานนั้นจำเป็นต้องใช้สิทธิพิเศษหรืออำนาจของรัฐฝ่ายเดียวอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หากกรณีใดไม่เข้าข่ายตามหลักการนี้ ต้องจัดตั้งเป็นองค์การมหาชน ทั้งนี้ เพื่อลดภาระทางนิติบัญญัติและการรักษามาตรฐานในการกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่องจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ</p>	<p>ตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๖) ทั้งนี้</p> <p>ในส่วนการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการนั้น จำเป็นต้องใช้อำนาจรัฐฝ่ายเดียวในการกำกับดูแลให้การประกอบธุรกิจบริการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด จึงจำเป็นต้องจัดตั้งตามพระราชบัญญัติเฉพาะ นอกจากนี้ แก้ไขอำนาจหน้าที่ของสำนักงานในเรื่องการเข้าไปถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมลงทุนกับนิติบุคคลอื่น รวมทั้งการกู้ยืมเงิน ให้กระทำได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยตัดข้อยกเว้นที่ไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐอีก โดยหากประสงค์จะให้มีการยกเว้นการดำเนินการกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ก็ให้ไปดำเนินการยกเว้นตามกฎหมายนั้นแทน (ร่างมาตรา ๗)</p>
--	---	--

๔.๒ ในขั้นตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นอกเหนือจากการเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าให้ข้อสังเกตและข้อคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งได้แก่ สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. กรมพระธรรมนูญ กรมบัญชีกลาง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้นำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นดังต่อไปนี้ มาใช้ประกอบการพิจารณาในชั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการจัดสัมมนาฯ รับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

(๑) หัวข้อ “ร่วมปฏิรูปกฎหมาย ร่วมให้ความเห็น เพื่อเดินหน้าประเทศไทย” จัดโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ชื่อในขณะนั้น) เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้เปิดเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งรัฐและเอกชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล จำนวน ๑๐ ฉบับ ซึ่งความคิดเห็นที่ได้จากการรับฟังได้ถูกหยิบยกขึ้นเพื่อนำเสนอในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของทุกภาคส่วน อย่างไรก็ตาม ในส่วนร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

(๒) หัวข้อ “การมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายเร่งด่วนตามนโยบายรัฐบาล (กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจดิจิทัล)” จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งได้เปิดเวทีให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งรัฐและเอกชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายทั้ง ๑๐ ฉบับ เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงในชั้น

การตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา อย่างไรก็ตาม ในส่วนร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

๔.๓ ภายหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฯ แล้วเสร็จ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหัวข้อ “เปิดบ้านรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....” โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งรัฐและเอกชนเข้าร่วมงาน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ผ่านการจัดประชุมและสัมมนาข้างต้นแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ต่างๆ ดังนี้

(๑) เว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา www.krisdika.go.th ที่ได้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมสรุปหลักการสำคัญ ในหัวข้อ “ร่างกฎหมายที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น”

(๒) เว็บไซต์สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) www.etda.or.th ที่ได้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมสรุปหลักการสำคัญ ในหัวข้อ “ร่างกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล”

(๓) เว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย www.lawamendment.go.th โดยมีกำหนดการรับฟังความเห็นครั้งที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๕ ถึงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านช่องทางดังกล่าวข้างต้น มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ได้แก่ สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย โดยมีความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

ประเด็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการ
หน่วยงานกลาง		
หน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ส่งเสริม e-Commerce	สมาคมผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย <ul style="list-style-type: none"> การมีหน่วยงาน PMO เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อการทำงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการส่งเสริมธุรกิจ e-commerce ของไทย เนื่องจากปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มุ่งขับเคลื่อนเรื่องนี้ แต่ยังขาดหน่วยงานกลางที่จะเป็นตัวเชื่อมในการสื่อสารเป้าหมายและทิศทางการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อนกัน ภายใต้งจุดแข็งของแต่ละหน่วยงาน 	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้พิจารณาแล้วเห็นควรนำความคิดเห็นดังกล่าวมาประกอบการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ เพื่อให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ พร้อมทั้งปรับปรุงชื่อหน่วยงานโดยเพิ่มเติมคำว่า “แห่งชาติ” ตลอดจนให้มีอำนาจหน้าที่

	<p>รวมทั้งสร้างการสื่อสารระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนเพื่อให้เอกชนเข้าใจและใกล้ชิดกับภาครัฐมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่ดังกล่าว และควรเป็นหน่วยงาน “แห่งชาติ” เพื่อความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมธุรกิจ e-commerce ที่ครอบคลุมทั้ง Ecosystem ไม่ว่าจะด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านผู้บริโภค และอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ปัจจุบันแม้ว่าผู้ประกอบการ e-commerce จะได้ว่างระบบเพื่อดูแลผู้บริโภคที่ประสบปัญหาจากการซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านทางช่องทางออนไลน์ของตนแล้ว แต่ก็ยังพบว่าผู้บริโภคจำนวนหนึ่งที่ไม่มีช่องทางหรือกลไกในการดูแลหรือเยียวยาจากผู้ประกอบการ เนื่องจากรูปแบบของการทำ e-commerce มีความหลากหลายมากขึ้น อีกทั้งมีทั้งผู้ประกอบการรายเล็กและรายใหญ่ ซึ่งหากผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่ได้รับการดูแลจากผู้ประกอบการและหน่วยงานของรัฐแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในธุรกิจ e-commerce ของไทยในภาพรวมได้ ดังนั้น หน่วยงาน PMO หรือหน่วยงานกลางที่จัดตั้งขึ้นควรมีบทบาทสำคัญในการดูแลและคุ้มครองผู้บริโภคที่ประสบปัญหาจากการทำ e-commerce โดยตรง นอกเหนือไปจากการมีหน่วยงาน เช่น สคบ. ที่ทำหน้าที่ดูแลและคุ้มครองผู้บริโภคเป็นการทั่วไปแล้ว 	<p>รวมถึงการคุ้มครองและดูแลผู้บริโภคด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นด้วย</p>
--	---	--

ทั้งนี้ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฯ ที่มีการปรับปรุงแก้ไขต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณาคู่ขนานไปกับการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าวรวม ๒ ครั้ง โดยได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมชี้แจงและให้ความเห็น ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า หลักการการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล ได้มีการร่างพระราชบัญญัติการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล พ.ศ. .... ซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกับประเด็นที่ได้เพิ่มเติมขึ้น ทั้งยังมีรายละเอียดในการกำกับดูแลผู้ให้บริการระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลและการกำกับดูแลโครงข่ายระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลไว้แล้ว ส่วนหลักการเรื่องการขอรับใบรับรองการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการกำหนดให้มีสำนักงานสาขา สำนักงานตัวแทน หรือสถานประกอบการในประเทศไทย

เป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นสำหรับเป็นกลไกเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรจากผู้ประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่อยู่ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องพิจารณาให้ครอบคลุมถึงผลการบังคับใช้เรื่องดังกล่าวและผลกระทบต่อความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องดำเนินการความตกลงนั้น ซึ่งผู้แทนหน่วยงานที่เข้าร่วมชี้แจงเห็นพ้องด้วยกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงไม่มีการเพิ่มหลักการทั้งสองเรื่องในขั้นนี้ รวมทั้งการแก้ไขชื่อสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และเห็นตรงกันว่าให้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ฉบับที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามเรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๖/๒๕๕๘, ๑๒๑๗/๒๕๕๘, ๗๖๓-๗๖๔/๒๕๖๐ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กระทรวงฯ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้นำความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ จากการรับฟังความคิดเห็นทั้งหมดมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป
